

FFCS 1002-3:2003, Metsänomistajakohtaisen sertifioinnin kriteerit

Tämä standardi sisältää suomenkielisen tekstin Suomen metsäsertifiointistandardista FFCS 1002 3:2003 ”Metsänomistajakohtaisen sertifiointin kriteerit”.

Sisällysluettelo

1. Johdanto

2. Tarkoitus ja soveltamisala

3. Metsänomistajakohtaisen sertifiointin kriteerit

- 3.1 Lakisääteisiä vaatimuksia noudatetaan
- 3.2 Juurikäävän leviämistä estetään
- 3.3 Metsänuudistamisessa käytetään Suomen luontaiseen lajistoon kuuluvia puulajeja
- 3.4 Puunkorjuuvaurioita vältetään harvennushakkuissa
- 3.5 Metsäsuunnittelulla edistetään metsien kestävä hoitoa ja käyttöä
- 3.6 Taimikoita hoidetaan
- 3.7 Suojelualueiden ja vahvistettuihin suojeluohjelmiin kuuluvien kohteiden suojeluarvoa ei vaaranneta
- 3.8 Arvokkaiden elinympäristöjen ominaispiirteet säilytetään
- 3.9 Uhanalaisten lajien tunnetut elinpaikat turvataan
- 3.10 Säästöpuustoa jätetään uudistusaloille
- 3.11 Geenitekniikalla muunneltua metsänviljelyaineistoa ei käytetä
- 3.12 Metsätiesuunnitelmiin sisältyy ympäristöselvitys
- 3.13 Paloalueiden lajistoa ja metsien terveyttä edistetään kulotuksella
- 3.14 Vesistöjen ja pienvesien varteen jätetään kiintoaine- ja ravinnekuormitusta sitova suojakaista
- 3.15 Suoluontoa säilytetään
- 3.16 Vesiensuojelusta huolehditaan ojituskohteilla
- 3.17 Pohjavesialueiden laatua ei heikennetä kemiallisilla torjunta-aineilla eikä lannoitteilla
- 3.18 Kemiallisten torjunta-aineiden käyttöä vältetään metsien hoidossa
- 3.19 Työntekijöiden osaaminen ja työkyky varmistetaan
- 3.20 Laadukkaan ja turvallisen työn teon edellytykset varmistetaan
- 3.21 Työnantajavelvoitteiden noudattaminen
- 3.22 Metsänomistajien osaamista edistetään
- 3.23 Vastuullisen jokamiehen oikeudet turvataan
- 3.24 Saamelaiskulttuurin ja saamelaisien kotiseutualueen luontaiselinkeinojen turvaaminen
- 3.25 Porotalouden ja metsätalouden yhteensovittaminen

1. Johdanto

Tämä standardi on osa suomalaisen metsäsertifioinnin FFCS (Finnish Forest Certification System) kahdeksan standardin sarjaa, jota edelsi vuosina 1997 – 1998 laadittujen SMS-standardien sarja.

Standardisarjan muut standardit koskevat sertifiointijärjestelmän soveltamista, metsien sertifiointin kriteereitä, puun alkuperäketjun todentamista ja auditoijien pätevyyttä sekä sanastoa.

Metsäsertifioinnin standardityöryhmä on hyväksynyt tämän standardin kokouksessaan 29.9.2003.

FFCS-standardisarjaa hallinnoi Suomen Metsäsertifiointi ry, jonka omistuksessa standardit ovat.

2. Tarkoitus ja soveltamisala

Tässä standardissa määritellään metsäsertifioinnin kriteerit, indikaattorit ja määritelmät metsänomistajan tai metsänomistajien muodostaman ryhmän sertifiointissa.

3. Metsänomistajakohtaisen sertifiointin kriteerit

Otsikko	1. Lakisääteisiä vaatimuksia noudatetaan
Kriteeri	<p>Metsälöllä toimitaan kulloinkin voimassa olevan metsä-, ympäristö- ja työolainsäädännön mukaisesti.</p> <p>Ahvenanmaan maakunnassa sovelletaan kuitenkin Ahvenanmaan lainsäädäntöä ja viranomaispäätöksiä siltä osin, kun ne kuuluvat Ahvenanmaan itsehallinto-oikeuteen.</p>
Indikaattorit (mittarit)	<p>Tämän kriteerin tarkoittamaa metsä-, ympäristö- ja työolainsäädäntöä ovat</p> <ul style="list-style-type: none"> - luonnonsuojelulaki (1096/1996) - metsälaki (1093/1996) - erämaalaki (62/1991) - laki metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta (263/1991) - laki metsänviljelyaineiston kaupasta (241/2002) - vesilaki (264/1961) - työaikalaki (605/1996) - työturvallisuuslaki (738/2002) - muinaismuistolaki (295/1963) - poronhoitolaki (848/1990) - laki saamelaiskäräjistä (974/1995) - ulkoilulaki (606/1973) <p>sekä edellä lueteltujen lakien nojalla annetut lakia alemmanasteiset säädökset.</p> <p>Metsänomistaja on velvollinen ilmoittamaan sertifiointielimen (ulkoinen auditointi) pyytäessä oikeuden ratkaisuihin ja viranomaisten päätöksistä¹⁾, joissa hänen omansa, työntekijänsä tai häneen sopimussuhteessa olevan yrittäjän toiminnan metsänomistajan omassa metsälössä on todettu olleen sertifikaatin voimassaoloaikana edellä mainitun metsä-, ympäristö- tai työolainsäädännön vastaista.</p>
Määritelmät	<p>1) <u>Tuomioistuini tai toimivaltainen viranomainen</u> on valituskelpoisessa <u>ratkaisussaan</u> todennut, että metsänomistaja on menetellyt indikaattorissa mainitun lain vastaisesti. Esimerkkejä viranomaisten päätöksistä ovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metsäkeskuksen metsälain 15 § 3 mom. mukainen metsänuudistamistöiden teettämispäätös - Ympäristökeskuksen luonnonsuojelulain 57 § 1 momentin mukainen päätös - Työsuojeluviranomaisen työsuojeluvalvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa annetun lain 15 §:n 2 momentin päätös (työpaikan rakennuksen, laitteen tai olojen puutteellisuus tai epäkohta).

Otsikko	2. Juurikäävän leviämistä estetään
Kriteeri	<p>Kuusen juurikäävän (Heterobasidion parviporum) ja männyn juurikäävän (Heterobasidion annosum) leviämisen estämiseksi niiden maantieteellisillä riskialueilla²⁾ 1.5. – 31.10. välisenä aikana riskikohteilla³⁾ toteutettavassa puunkorjuussa metsänomistaja on huolehtinut juurikäävän torjunnasta. Erityisistä syistä osa torjuntatoimenpiteistä⁴⁾ voidaan jättää tekemättä.</p>
Indikaattorit (mittarit)	

Määritelmät	<p>2) <u>Maantieteellisellä riskialueella</u> tarkoitetaan aluetta, jolla voidaan myöntää rahoitusta kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) perusteella juurikäävän torjuntaan.</p> <p>3) <u>Riskikohteilla</u> tarkoitetaan hakkuukohteita, joille voidaan myöntää rahoitusta kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain perusteella.</p> <p>4) <u>Torjuntatoimenpiteitä</u> ovat havupuukantojen käsittely harmaaorvaka- ja urealiuksella sekä sienitautien leviämistä aiheuttavien havupuiden kantojen poisto uudistusalueelta. Uudistusalue, jolta kannot on poistettu, lasketaan mukaan torjuntatoimenpitein käsiteltyyn pinta-alaan.</p>
--------------------	--

Otsikko	3. Metsänuudistamisessa käytetään Suomen luontaiseen lajistoon kuuluvia puulajeja
Kriteeri	Metsälöllä käytetään metsänuudistamisessa Suomen luontaiseen lajistoon kuuluvia puulajeja ⁵⁾ erityistapauksia ⁶⁾ lukuun ottamatta
Indikaattorit (mittarit)	
Määritelmät	<p>5) Siperianlehtikuusi rinnastetaan <u>Suomen luontaiseen lajistoon kuuluviin puulajeihin</u>. Siperianlehtikuusen viljelymäärä Suomessa on viime vuosina ollut vajaa 1 000 ha (noin 0,0005 % koko metsäpinta-alasta).</p> <p>6) <u>Erytyistapauksia</u> ovat muun muassa puistometsiköiden perustaminen, joulukuusien ja havujen tuotanto, maiseman hoidon vuoksi istutetut metsiköt ja puut sekä hybridihaavan viljely. Hybridihaapa on kotimaisen ja pohjoisamerikkalaisen haavan risteytys, jota on viljelty Suomessa jo 1950-luvulla. Hybridihaavan viljelymäärä Suomessa on viime vuosina ollut noin 100 - 200 ha/vuosi, kaikkiaan vuosina 1997 – 2002 alle 1000 ha (noin 0,0005 % koko metsäpinta-alasta).</p>

Otsikko	4. Puunkorjuuvaurioita vältetään harvennushakkuissa
Kriteeri	<p>Harvennusemetsiköiden puunkorjuussa vältetään hakkuualueelle kasvamaan jätettävän puuston vahingoittamista ja puuston kasvuolosuhteita heikentäviä maastovaurioita.</p> <p>Harvennushakkuissa vaurioituneiden puiden⁷⁾ keskimääräinen osuus on enintään 4 % kasvamaan jäävistä puista⁷⁾.</p> <p>Harvennushakkuissa puunkorjuukoneiden aiheuttamien urapainumien⁷⁾ keskimääräinen osuus on enintään 4 % ajourien pituudesta.</p>
Indikaattorit (mittarit)	Verrataan vaurioiden ja urapainumien määrää kriteerissä määriteltyihin rajarvoihin.
Määritelmät	7) <u>Vaurioitunut puu, kasvamaan jätetty puu ja urapainuma</u> sekä muut vaurioiden mittaamisessa käytetyt termit on määritelty kulloinkin käytössä olevissa Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion maastotarkastusohjeissa (viimeisin 2003).

Otsikko	5. Metsäsuunnittelulla edistetään metsien kestävää hoitoa ja käyttöä
Kriteeri	Metsälöllä ⁸⁾ tulee olla tilakohtainen metsäsuunnitelma ⁹⁾ . Metsäsuunnitelmaan on sisällytetty puuntuotannollisten tekijöiden lisäksi luontokohteet ¹⁰⁾ ja on otettu huomioon metsien muita käyttömuotoja ¹¹⁾ metsänomistajan tavoitteiden mukaisesti.
Indikaattorit (mittarit)	
Määritelmät	<p>8) <u>Metsälöllä</u> tarkoitetaan metsänomistajan omistamien metsien muodostamaa tilakokonaisuutta.</p> <p>9) <u>Tilakohtainen metsäsuunnittelu</u> käsittää metsälön metsävarojen kuvioittaisen inventoinnin ja tilaa koskevien metsävarojen yhteenvetotietojen koostamisen tilakohtaiseksi metsäsuunnitelmaksi. Jatkuvasti päivitettävät tilakohtaiset metsäsuunnitelmat, jotka on vuosittain pidetty ajan tasalla tehtyjen toimenpiteiden ja muiden suunnitelman kannalta oleellisten tietojen osalta, lasketaan mukaan tilakohtaisen metsäsuunnittelun pinta-alaan. Tilakohtaiseen metsäsuunnitelmaan tulee puuntuotannollisina tekijöinä sisältyä metsikkökohtaiset puusto- ja maaperätiedot, metsänhoitotarpeet ja hakkuumahdollisuudet. Tämän kriteerin tarkoittamien metsäsuunnitelmien, joita ei päivitetä, voimassaoloaika on Etelä-Suomessa 10 vuotta, Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla 15 vuotta ja Lapissa 20 vuotta.</p> <p>10) Metsäsuunnitelmiin sisällytettävistä <u>luontokohteista</u> ovat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valtioneuvoston vahvistamiin, toistaiseksi toteuttamattomiin suojeleluohjelmiin sisältyvät alueet, - Kriteerissä 8 määritellyt metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt ja kriteerissä 9 määritellyt uhanalaisten lajien tunnetut elinpaikat, - valtion rahoittamat luonnonhoito- ja ympäristötukikohteet. <p>11) <u>Metsien muiden käyttömuotojen</u> kannalta tärkeitä alueita ovat muun muassa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Riistanhoidon kannalta tärkeät alueet, kuten esimerkiksi metson soidinpaikat, - ulkoilu- ja retkeilyreitit.

Otsikko	6. Taimikoita hoidetaan
Kriteeri	Metsälöllä tehdään kiireellisenä pidettävät taimikonhoitotyöt ¹²⁾ .
Indikaattorit (mittarit)	Taimikonhoidon työmääriä seurataan vuosittain.
Määritelmät	12) <u>Kiireellisenä pidettäviä taimikonhoitotoita</u> ovat metsäsuunnitelmissa yksilöidyt taimikonhoitoehdotukset (lähimmän 5-vuotiskauden aikana toteutettavat ja myöhässä olevat taimikonhoidot).

Otsikko	7. Suojelualueiden ja vahvistettuihin suojeleluohjelmiin kuuluvien kohteiden suojeluarvoa ei vaaranneta
Kriteeri	Metsälöllä tehtävissä toimenpiteissä ei saa vaarantaa suojelualueiden ¹³⁾ ja vahvistettuihin suojeleluohjelmiin ¹⁴⁾ kuuluvien kohteiden suojeluarvoa.
Indikaattorit (mittarit)	Metsälöllä sijaitsevien ja siihen rajautuvien suojelualueiden ja vahvistettujen suojeleluohjelmien sijaintitiedot ovat metsänomistajan tiedossa.
Määritelmät	13) <u>Suojelualueilla</u> tarkoitetaan luonnonsuojelulain 3 luvun mukaisesti perustettuja luonnonsuojelualueita, joiden rajat ympäristökeskus on merkinnyt maas-

	<p>toon ja ilmoittanut maanomistajalle.</p> <p>14) <u>Vahvistetuilla suojeluohjelmilla</u> tarkoitetaan valtioneuvoston hyväksymiä suojeluohjelmia siltä osin, kun niitä ei ole vielä toteutettu.</p>
--	---

Otsikko	8. Arvokkaiden elinympäristöjen ominaispiirteet säilytetään
Kriteeri	<p>Metsien hoito- ja käyttötoimenpiteet suunnitellaan ja tehdään siten, että seuraavat vaatimukset toteutuvat:</p> <p>a) Luonnonsuojelulain (1096/1996) 29 §:n mukaisia luonnontilaisia tai luonnontilaiseen verrattavia suojeltuja metsäisiä luontotyyppejä, jotka on luonnonsuojelulain 30 §:n mukaisesti ilmoitettu maanomistajalle, ei saa muuttaa niin, että niiden ominaispiirteiden säilyminen kyseisellä kohteella vaarantuu. Kohteissa ovat sallittuja ne toimenpiteet, joihin ympäristöviranomainen on antanut luvan kohteiden ominaispiirteiden säilyttämiseksi.</p> <p>b) Metsälain (1993/1996) 10 §:n mukaisten luonnontilaisten tai luonnontilaisien kaltaisten sekä ympäristöstään selvästi erottuvien erityisen tärkeiden elinympäristöjen hoito- ja käyttötoimenpiteet tulee tehdä elinympäristöjen ominaispiirteet säilyttävällä tavalla. Kohteissa ovat sallittuja myös ne toimenpiteet, joille metsäviranomainen on myöntänyt luvan metsälain 11 §:n perusteella.</p> <p>c) Lisäksi toimenpiteissä säilytetään jäljempänä seuraavien harvinaisten tai harvinaistuneiden elinympäristöjen biologista monimuotoisuutta luonnehtivat, tärkeimmät ominaisuudet valtaosalla ao. kohteista siihen määrään saakka, kun niiden ja metsälakikohteiden yhteinen pinta-ala ei ylitä metsälössä 5 %. Elinympäristöt ovat tärkeimpien ominaisuuksiensa kannalta luonnontilaisia, pinta-alaltaan enintään yhden hehtaarin suuruisia, selvästi maastossa havaittavia ja tunnistettavissa olevia.</p> <p>Kohdan c) harvinaiset tai harvinaistuneet elinympäristöt, niiden tärkeimmät säilytettävät ominaisuudet ja keinot näiden ominaisuuksien säilyttämiseksi ovat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tulvametsät ja metsäluhdat Meren, järvien, jokien ja purojen luontaisen tulvimisen ja pintaveden vaihtelujen aikaansaamien kangasmaiden tulvametsiköiden ja turvemaiden metsäluhtien tärkein ominaisuus on pintaveden luonnollinen vaihtelu, jota suojellaan jättämällä alueet ojituksen ja maanmuokkauksen ulkopuolelle. Elinympäristön puustoa voidaan käsitellä harvennus- ja poimintaluonteisin uudistushakkuin. 2. Korvet Luonnontilaisten, runsaasti lahonnutta ja kuollutta puustoa omaavien, tavallisesti kuusivaltaisten, muidenkin kuin metsälain erityisen tärkeisiin reheviin korpiin luettavien korpien tärkein ominaisuus on korkea pohjaveden pinnan taso. Tätä ylläpidetään jättämällä kohteet ojittamatta. Korpien puustoa voidaan käsitellä harvennushakkuin ja uudistaa suojuspuu- tai poimintahakkuin. 3. Letot Lapin läänissä Kalkkipitoisilla alueilla ja yleensä pohjaveden läheisyydessä esiintyvien ravinteisten, puuttomien tai vähäpuustoisten lettosoiden tärkeimmät ominaisuudet ovat erityinen ravinteisuus, vesitalous, ja yleensä monimuotoinen kasvillisuus, joita säilytetään jättämällä letot ojittamatta. Puustoa voidaan käsitellä harvennushakkuin ja poimintaluonteisin uudistushakkuin. 4. Paisterinteet ja supat Harjualueilla sijaitsevilla paisterinteillä kasvaa valoisan paisteisen pienilmaston ansiosta ja aiempien kulojen johdosta ympäristöstään erottuvaa lajistoa. Paisteinen pienilmasto säilytetään puustoa poistamalla tai kulottaen, mutta

	<p>alueen maanpintaa ei muokata. Harjualueilla esiintyvien jyrkkärinteisten suurten kuusivaltaisten kuoppien, supprien, säilytettävä ominaisuus on kellarimaisen pienilmaston synnyttämä ympäristöstään erottuva kasvillisuus, joka säilytetään rajoittamalla hakkuut vain supan reunojen ylimpään osaan.</p> <p>5. Vanhat metsät</p> <p>Luonnonsuojelullisesti arvokkaalla vanhalla metsällä tarkoitetaan metsää, jossa vallitseva puusto on yleensä selvästi vanhempaa (yli 1,5-kertainen) kuin alueella metsätaloudellisesti suositeltava vallitsevan puuston kasvatusikä. Vanhan metsän puusto on yleensä eri kokoista, ja se on muodostunut useasta latvuserroksesta ja puulajista tai on myöhäisen sukkessiovaiheen kuusikko. Puustoa ei ole käsitelty harsinta-, kasvatus- tai väljennyslakkuin 60 vuoteen. Puustossa on vanhoja lehtipuita sekä runsaasti (vähintään 20 % puustosta) lahopuita, keloja ja maapuuta. Runsas haapojen, raitojen tai jalojen lehtipuiden esiintyminen lisää kohteen luonnonsuojelullista arvoa. Kohteen ominaispiirteet säilytetään jättämällä metsikkö metsätaloustoimenpiteiden ulkopuolelle.</p>
Indikaattorit (mittarit)	<p>Arvokkaiden elinympäristöjen säilyminen metsätalouden toimenpiteissä:</p> <p>a) Oikeusistuimen tekemät päätökset tapauksista, joissa luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisten kohteiden ominaispiirteiden säilyminen on vaarantunut.</p> <p>b) Oikeusistuimen tekemät päätökset tapauksista, joissa metsälain 10 §:n erityisen tärkeän elinympäristön ominaispiirteet eivät ole säilyneet. Metsäkeskuksen metsälain 11 §:n perusteella myöntämille poikkeusluville on ollut perusteet.</p> <p>c) Muut arvokkaat elinympäristöt ovat säilyneet ennallaan tai lähes ennallaan.</p> <p>Kohdissa a) ja b) ominaispiirteet eivät ole säilyneet kriteerissä tarkoitettulla tavalla, jos kohteella on toimittu tahallaan tai tuottamuksellisesti luonnonsuojelu- tai metsälain vastaisesti.</p> <p>Kohdassa c) "lähes ennallaan" tarkoittaa sitä, että siinä lueteltujen elinympäristöjen tärkeimmät, säilytettävät ominaisuudet ovat säilyneet yli 90 prosentilla kohteiden kokonaispinta-alasta.</p> <p>Sellaisten metsänomistajien, jotka omistavat yli 10 000 hehtaaria metsää kriteerin c)-kohdan tarkoittamaksi vanhaksi metsäksi luetaan kaikki metsät, jotka täyttävät vanhan metsän tunnusmerkit metsikön pinta-alasta riippumatta. Tämän kriteerin mukainen vanhojen metsien suojele ei koske omistajia, joilla suojeltua metsää on yli 5 prosenttia metsäpinta-alasta.</p>

Otsikko	9. Uhanalaisten lajien tunnetut elinpaikat turvataan
Kriteeri	<p>Metsälöllä turvataan</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erityisesti suojeltavien uhanalaisten lajien¹⁵⁾ tunnetut elinpaikat, jotka alueellinen ympäristökeskus on rajannut ja ilmoittanut kohteen omistajille ja/tai haltijoille ja - Muiden uhanalaisten lajien¹⁵⁾ tiedossa olevat elinpaikat ottamalla ne huomioon alueellisen ympäristökeskuksen ohjeiden mukaan siten, että näiden lajien vähintään nykyisen kannan säilyminen alueella ei vaarannu.
Indikaattorit (mittarit)	<p>Alueellisen ympäristökeskuksen rajaamat ja luonnonsuojelulain 47 §:n mukaisesti kohteen maanomistajalle ja/tai haltijalle ilmoittamat, erityisesti suojeltavien lajien elinpaikat, joiden käsittelyohje tai –suositus on annettu kohteen omistajan ja/tai haltijan tietoon.</p>

Määritelmät	15) <u>Luettelo erityisesti suojeltavista ja muista uhanalaisista lajeista</u> on luonnon-suojeluasetuksen (160/1997) liitteessä 4, uhanalaiset lajit.
--------------------	--

Otsikko	10. Säästöpuustoa jätetään uudistusaloille
Kriteeri	<p>Hakkuissa ja metsänhoitotoimenpiteissä jätetään, keloja, pötkelöitä ja muuta lahoppuuta, kolopuita, yksittäisiä tuulenkaatoja sekä aiemman puusukupolven järeitä puuyksilöitä, muodoltaan poikkeuksellisia puuyksilöitä, jaloja lehtipuita, petolintujen pesäpuita, järeitä katajia, kookkaita haapoja ja puumaisia raitoja sekä puita, joissa on palokoro.</p> <p>Edellä olevien puuttuessa uudistusaloilta jätetään niille kasvamaan sellaisia biologisen monimuotoisuuden kannalta hyödyllisiä säästöpuuta¹⁶⁾, joilla on myrskynkestävinä hyvät edellytykset kehittyä vanhoiksi puiksi.</p> <p>Uudistusaloille jätettyjen hakkuuhetkellä pystyssä olevien elävien tai kuolleiden puiden, joiden rinnankorkeusläpimitta on vähintään 10 cm, lukumäärä keskimäärin metsälöllä on vähintään 5 – 10 kpl/ha.</p>
Indikaattorit (mittarit)	
Määritelmät	16) Kriteerin 14 tarkoittamilla suojakaistoille uudistushakkuissa jätetyt puut lasketaan mukaan säästöpuuston määrään. Säästöpuut jätetään ensisijaisesti ryhmiin ja kriteerissä 8 lueteltujen arvokkaiden elinympäristöjen välittömään läheisyyteen silloin, kun se on mahdollista. Säästöpuuta ei tule jättää tärkeiden rakenteiden, kuten liikenneväylien tai sähkö- ja puhelinlinjojen, välittömään läheisyyteen.

Otsikko	11. Geenitekniikalla muunneltua metsänviljelyaineistoa ei käytetä
Kriteeri	Metsänviljelyssä ei käytetä geenitekniikalla muunneltua metsänviljelyaineistoa eikä muutakaan metsänviljelyaineistoa, jonka käyttöä viranomaisen ¹⁷⁾ ei ole hyväksynyt.
Indikaattorit (mittarit)	Geenitekniikalla muunneltua metsänviljelyaineistoa ei ole metsänviljelyaineiston kaupasta säädetyn lain (241/2002) valvonnasta vastaavien viranomaisten tietojen mukaan käytetty metsänviljelyssä.
Määritelmät	17) Metsänviljelyaineiston kaupan valvonnasta ja metsänviljelyaineiston hyväksymisestä vastaava viranomais Suomessa on Kasvintuotannon tarkastuskeskus, KTTK.

Otsikko	12. Metsätiesuunnitelmiin sisältyy ympäristöselvitys
Kriteeri	Uusien, pysyvien metsäteiden ¹⁸⁾ tiesuunnitelmiin sisältyy ympäristöarvojen selvitys.
Indikaattorit (mittarit)	Ympäristöselvitykseen tulee sisältyä <ul style="list-style-type: none"> a) arvio tien tekemisen vaikutuksista seuraavien kohteiden ominaispiirteiden säilymiseen - suojelualueet ja valtioneuvoston vahvistamat suojeluohjelmat siltä osin kuin

	<p>niitä ei ole toteutettu</p> <ul style="list-style-type: none"> - metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt (kriteeri 8) - erityisesti suojeltavien lajien elinpaikat (kriteeri 9) - maanomistajan omalla päätöksellä tai kaavoituksella rajatut riistanhoito-, virkistys- ym. Kohteet <p>b) arvio metsätien tekemisen vaikutuksista sen vaikutuspiirissä oleviin vesistöihin ja tarpeelliset vesiensuojelutoimenpiteet.</p>
Määritelmät	18) <u>Metsätie</u> on yksityistie, joka on tarkoitettu pääasiassa metsätalouden kuljetuksia varten ja joka on rakennettu ympärivuotiseen liikennöintiin. Leimikko- ja talvitiet eivät ole kriteerin tarkoittamia metsäteitä.

Otsikko	13. Paloalueiden lajistoa ja metsien terveyttä edistetään kulotuksella
Kriteeri	<p>Yli 10 000 hehtaaria metsää omistava tai hallitseva metsänomistaja kulottaa metsässään sertifiointijakson aikana vähintään vuosina 1998-2002 kulotetun pinta-alan verran, kuitenkin vähintään 20 ha sertifiointijakson aikana.</p> <p>Enintään 10.000 ha metsää omistava metsänomistaja selvittää kulotusmahdollisuudet metsässään.</p> <p>Kriteeriä ei sovelleta Ahvenanmaan maakunnassa.</p>
Indikaattorit (mittarit)	Suoritemäärään lasketaan mukaan metsänomistajan luonnonsuojelualueilla ja talousmetsissä polttamalla tehtävä ennallistaminen, säästöpuuryhmien kulottaminen sekä alueen metsäpalot.
Määritelmät	

Otsikko	14. Vesistöjen ja pienvesien varten jätetään kiintoaine- ja ravinnekuormitusta sitova suojakaista
Kriteeri	Vesistöjen ja pienvesien ¹⁹⁾ varten jätetään kiintoaine- ja ravinnekuormitusta sitova suojakaista ²⁰⁾ , jolla maanpintaa ei rikota puunkorjuussa ja jota ei muokata, ei lannoiteta eikä sille levitetä kemiallisia torjunta-aineita.
Indikaattorit (mittarit)	<p>Suojakaistalla voidaan tehdä hakkuita ja metsänhoitotöitä.</p> <p>Suojakaistan rikkominen puunkorjuussa on kohteella onnistuttu välttämään kriteerin edellyttämällä tavalla silloin, kun kohteen suojakaistan pituudesta yli 90 prosentilla maanpinta on säilynyt rikkoutumattomana.</p>
Määritelmät	<p>19) <u>Tämän kriteerin tarkoittamia vesistöjä ja pienvesiä</u> ovat meret, järvet, lammet, joet, purot ja lähteet.</p> <p>20) <u>Suojakaistan</u> leveys on vähintään 3 - 5 metriä ottaen huomioon maaston kaltevuus, maalaji ja puunkorjuuolosuhteet.</p>

Otsikko	15. Suoluontoa säilytetään
Kriteeri	<p>Luonnontilaisia soita²¹⁾ ei uudisojiteta²²⁾.</p> <p>Kunnostusojituksia tehdään vain sellaisilla alueilla, joilla ojitus on lisännyt selvästi puuston kasvua²³⁾.</p> <p>Kunnostusojituksen suunnittelussa otetaan erityisesti huomioon harvinaiset ja harvinaistuneet suotyypit²⁴⁾ sekä niiden luonnontilaan palautumisen mahdollisuudet.</p>
Indikaattorit (mittarit)	

Määritelmät	<p>21) <u>Luonnontilainen suo</u> on ekosysteemi, joka kerryttää turvetta ja jossa ei ole näkyvissä ihmistoiminnan aiheuttamia luontaisen vesitalouden muutoksia tai muita merkittäviä ihmistoiminnan jälkiä. Kasvupaikka on suota, jos maata peittää turvekerros tai pintakasvillisuudesta yli 75 % on suokasvillisuutta. Harvennushakkuin säännöllisesti hoidettua metsää, joka ei sisälly kriteerissä 10. määriteltyihin erityisen arvokkaisiin elinympäristöihin, ei pidetä kriteerin tarkoittamana luonnontilaisena suona.</p> <p>22) <u>Uudisojituksella</u> ei tarkoiteta yksittäisten ojien tekoa luonnontilaisille soille välttämättömästä ojitusteknisestä syystä. Vanhoihin ojitusalueisiin sisältyviä ojittamattomia suoalueen osia voidaan ojittaa kunnostusojituksessa, mikäli niiden ojittaminen on tarkoituksenmukaista eikä se vaaranna merkittävästi suo- ja metsäluonnon monimuotoisuutta. Kriteeri ei rajoita metsälain perusteella edellytettyä mahdollista vesitalouden järjestelyä turvemaiden uudistusaloilla eikä uusjakojen tukemisesta annetun lain (24/1981) tarkoittamia ojituksia.</p> <p>23) Kunnostusojituksen tulee olla taloudellisesti tarkoituksenmukaista ottaen huomioon kasvupaikan ravinteisuus, lämpösumma ja kohteella kasvavan puuston määrä.</p> <p>24) <u>Harvinaisilla ja harvinaistuneilla suotyypeillä</u> tarkoitetaan niitä suotyyppejä, jotka on lueteltu Metsähallituksen ympäristöoppaan (1997) liitteessä 3.</p>
--------------------	--

Otsikko	16. Vesiensuojelusta huolehditaan ojituskohteilla
Kriteeri	Kunnostusojitussuunnitelmiin sisältyy vesiensuojelusuunnitelma, johon sisältyvät vesiensuojelutoimenpiteet on toteutettu tarkoituksenmukaisella tavalla.
Indikaattorit (mittarit)	Vesiensuojelusuunnitelmissa otetaan huomioon muun muassa: <ul style="list-style-type: none"> - kunnostusojitukseen liittyvien toimenpiteiden vaikutus vesistöjen veden korkeuteen - kriteerissä 8. määriteltyjen arvokkaiden elinympäristöjen huomioon ottaminen - kunnostusojituksesta mahdollisesti aiheutuva maaperän syöpymisvaara - kaltevuussuhteet ja vesien johtaminen pois kunnostusojitusalueelta ja - vesiensuojelutoimenpiteet ja niiden mitoitus.

Otsikko	17. Pohjavesialueiden laatua ei heikennetä kemiallisilla torjunta-aineilla eikä lannoitteilla
Kriteeri	Vedenhankintaa varten tärkeillä (luokka I) ja soveltuvilla (luokka II) pohjavesialueilla ²⁵⁾ ei käytetä ²⁶⁾ kemiallisia torjunta-aineita. Vedenhankintaa varten tärkeillä (luokka I) pohjavesialueilla ²⁵⁾ ei käytetä lannoitteita.
Indikaattorit (mittarit)	Metsäomistajalla on käytössään tai saatavilla vedenhankintaa varten tärkeiden (luokka I) ja soveltuvien (luokka II) pohjavesialueiden sijaintitiedot.
Määritelmät	<p>25) Suomen <u>pohjavedet</u> on luokiteltu käyttökelpoisuutensa ja suojelutarpeensa perusteella vedenhankintaa varten tärkeisiin (luokka 1), vedenhankintaan soveltuviin (luokka 2) ja muihin (luokka 3) pohjavesialueisiin.</p> <p>26) Torjunta-aineiden <u>käytöllä</u> ei tarkoiteta taimitarhoilla tukkimiehentäin torjunta-aineella käsiteltyjen taimien istutusta pohjavesialueella.</p>

Otsikko	18. Kemiallisten torjunta-aineiden käyttöä vältetään metsien hoidossa
Kriteeri	Lehtipuuvesakkoja ei käsitellä metsänuudistamisaloilla eikä taimikoissa kemiallisin lehvästöruihkutuksin, lukuun ottamatta haavan vesakoiden levittämän sienitaudin poistamiseksi männyn taimikoista. Kriteerissä 8. tarkoitetuissa arvokkaissa elinympäristöissä ei käytetä kemiallisia torjunta-aineita. Kemiallisia torjunta-aineita käytetään vain välttämättömissä tapauksissa, kuten esimerkiksi metsänuudistamisaloilla pintakasvillisuuden torjuntaan, lehtipuiden kantojen käsittelyyn, tukkimiehintäin torjuntaan sekä metsissä tai niiden välitömmässä läheisyydessä sijaitsevien havupuutavaravarastojen käsittelyyn hyönteistuhojen leviämisen estämiseksi.
Indikaattorit (mittarit)	
Määritelmät	

Otsikko	19. Työntekijöiden osaaminen ja työkyky varmistetaan
Kriteeri	Työntekijöiden riittävä ammatillinen osaaminen ²⁷⁾ ja työkyky tehtäviinsä varmistetaan.
Indikaattorit (mittarit)	Metsänomistajalla ²⁸⁾ on asiakirja tai muu näyttö, joka osoittaa metsänomistajan työntekijöitä palkatessaan varmistuneen työntekijän työtehtävän vaatimasta, riittävästä ammatillisesta osaamisesta ja huolehtineen työsuhteen kestäessä sen kehittämisestä. Metsänomistajalla on asiakirjat työterveyshuoltolain (1383/2001) edellyttämistä alku- ja määräaikaistarkastuksista. Mikäli metsänomistajalla on vähintään ²⁹⁾ 10 työntekijää, järjestetään olosuhteisiin sopivaa työkykyä ylläpitävää toimintaa.
Määritelmät	27) <u>Riittävä ammatillinen osaaminen</u> voi syntyä joko ammatillisen koulutuksen tai työkokemuksen kautta. 28) <u>Metsänomistajalla</u> tarkoitetaan työnantajarekisteriin rekisteröityneitä työnantajia. Tiedot työnantajarekisteriin rekisteröidyistä työnantajista on saatavissa Yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä (YTJ), www.ytj.fi. 29) Palveluksessa olevien työntekijöiden määrä 31.12.

Otsikko	20. Laadukkaan ja turvallisen työnteon edellytykset varmistetaan
Kriteeri	Työn toteuttajille ja työntekijöille on annettu tarvittavat tiedot ja ohjeet työn tekemiseksi laadukkaasti ja turvallisesti.
Indikaattorit (mittarit)	Metsänomistaja tai hänen toimeksiannostaan metsälöllä toimiva työnantaja ³⁰⁾ on antanut tai huolehtinut siitä, että <ul style="list-style-type: none"> - työn toteuttajalla/työntekijällä on käytössään työssä tarvittavat yleisohjeet ja siihen liittyvät työturvallisuusohjeet - työn toteuttajalle/työntekijälle on annettu kirjallisesti, sähköisesti tai suullisina tietoina työmaakohtaiset, tehtävään mahdollisesti liittyvät työohjeet, jotka sisältävät laatu-, ympäristö- ja muut vaatimukset³¹⁾ - työn toteuttajalla/työntekijällä on tiedossaan mahdolliset työmaakohtaiset työturvallisuutta vaarantavat tekijät ja maastokohdat - ensiharvennushakkuiden puunkorjuuolosten parantamiseksi on käytössä ohjeet.

Määritelmät	<p>30) <u>Työnantajalla</u> tarkoitetaan tapauksesta riippuen työnantajarekisteriin rekisteröitynyttä työnantajaa, puunkorjuutyömaan haltijaa tai aliurakoitsijan urakanantajaa. Tiedot työnantajarekisteriin rekisteröidyistä työnantajista on saatavissa Yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä (YTJ), www.ytj.fi.</p> <p>31) <u>Muu vaatimus</u> on esimerkiksi hakkuutähteiden poistaminen ulkoilureiteiltä, joista on sopimus metsänomistajan ja reitin ylläpitäjän kesken.</p>
--------------------	---

Otsikko	21. Työnantajavelvoitteiden noudattaminen
Kriteeri	<p>Metsänomistaja ja hänen toimeksiannostaan metsälöllä toimiva työnantaja³²⁾ noudattavat ja edellyttävät alihankkijoidensa noudattavan työläinsäädäntöä ja voimassa olevia työehtosopimuksia.</p> <p>Metsänomistaja ja hänen toimeksiannostaan metsälöllä toimiva työnantaja³²⁾ ovat hoitaneet ja edellyttävät alihankkijoidensa hoitavan veronsa, sosiaaliturva- ja työeläkemaksunsa.</p>
Indikaattorit (mittarit)	<p>Metsänomistaja tai hänen toimeksiannostaan metsälöllä toimiva työnantaja³²⁾ tuntevat työaikalain velvoitteet mukaan lukien työaika kirjjanpito ja heillä on menettelytapaohjeet, joilla varmistetaan voimassa olevan lainsäädännön noudattaminen.</p> <p>Metsänomistajalla tai hänen toimeksiannostaan metsälöllä toimivalla työnantajalla³⁵⁾ on ohjeet palveluiden hankinnasta ja asiakirjat, joilla osoitetaan alihankkijoiden kuuluminen ennakkoperintärekisteriin, verojen ja eläkemaksujen (LEL, TEL, YEL) hoitamisen tarkistaminen.</p> <p>Metsänomistaja tai hänen toimeksiannostaan metsälöllä toimiva työnantaja³²⁾ ovat arkistoineet tekemänsä urakointi- ja työsopimukset.</p>
Määritelmät	<p>32) <u>Työn- ja urakanantajilla</u> tarkoitetaan työnantajarekisteriin rekisteröityneitä työnantajia. Tiedot työnantajarekisteriin rekisteröidyistä työnantajista on saatavissa Yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä (YTJ), www.ytj.fi.</p>

Otsikko	22. Metsänomistajan osaamisen edistäminen
Kriteeri	Metsänomistajalla on riittävä metsätaloutta koskeva osaaminen ja hänen toimeksiannostaan hänen metsissään toimivalla metsäpalveluiden tuottajalla on olosuhteisiin nähden riittävä ammatillinen osaaminen metsätalouden töihin.
Indikaattorit (mittarit)	
Määritelmät	

Otsikko	23. Vastuullisen jokamiehen oikeudet turvataan
Kriteeri	Metsissä liikkumisen, metsätuotteiden poimimisen ja muun virkistyskäytön mahdollisuudet jokamiehen oikeuksien ³³⁾ vastuullisessa käytössä turvataan.
Indikaattorit (mittarit)	Todennettuja jokamiehen oikeuksien rajoituksia ei ole.
Määritelmät	33) Jokamiehen oikeuksia ovat muun muassa:

	<ul style="list-style-type: none"> - liikkuminen jalan, hiihtäen tai pyöräillen ja lyhytaikainen leirytyminen toisen maalla - kukkien, metsämarjojen ja sienien poiminta - kuivien risujen, maahan pudonneiden käpyjen ja pähkinöiden poimiminen - vesistöissä liikkuminen, tilapäinen ankkuroiminen, puutavaran uitto, talousveden ammentaminen, uiminen ja peseytyminen. <p>Jokamiehen oikeuksia eivät ole muun muassa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tulenteko - puun kaato tai vahingoittaminen - moottoriajoneuvolla ajo maastossa - rauhoitettujen kasvien sekä jäkälän, sammalten ja puuvartisten kasvien poimiminen - riistan ruokintapaikkojen ja tekopesien tekeminen - liikkuminen alueilla (pienet taimikot, viljapellot), joilla kulkeminen vaarantaa maanomistajan taloudellista toimintaa - säännöllisen elinkeinotoiminnan harjoittaminen - ympäristön roskaaminen. <p>Vastuullisen käytön rajoittamista ei ole se, että viranomaisen rajoittaa määrääjäksi jokamiehen oikeuksien käyttöä.</p> <p>Yksityisten teiden käyttöoikeuksista ja –rajoituksista on säädetty yksityistielaisissa (358/1962). Metsäteiden käytön osalta tulee ottaa huomioon asiaa koskeva korkeimman oikeuden päätös 1991/819.</p>
--	---

Otsikko	24. Saamelaiskulttuurin ja saamelaisten kotiseutualueen luontaiselinkeinojen turvaaminen
Kriteeri	Saamelaisten kotiseutualueella Metsähallituksen hallinnassa olevien luonnonvarojen hoito, käyttö ja suojele sovitetaan yhteen yhteistyössä Saamelaiskäräjien, poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen edustajien kanssa siten, että saamelaiskulttuurin ja luontaiselinkeinojen edellytykset turvataan. Kriteeri koskee vain Metsähallitusta.
Indikaattorit (mittarit)	Yhteensovittamisessa Metsähallitus käyttää osallistavaa suunnittelua saamelaisten kotiseutualueella tapahtuvan toimintansa suunnittelussa. Metsähallitus ja Saamelaiskäräjien edustajat sopivat yhdessä yhteistoiminnan tarpeista, tasoista ja seurannasta eri suunnitteluprosesseissa, joiden osalta Metsähallitus on esittänyt yhteistyötä Saamelaiskäräjien edustajille. Jos yhteensovittamisesta ei saavuteta yksimielisyyttä, sertifioija arvioi kriteerin täyttymisen toteutuneen yhteistyön perusteella.
Määritelmät	

Otsikko	25. Porotalouden ja metsätalouden yhteensovittaminen
Kriteeri	Metsähallituksen hallinnassa olevilla valtion metsäalueilla metsätalouden toimenpiteet ja porotalouden harjoittaminen sovitetaan yhteen paikallisen yhteistyön avulla niin, että porotalouden harjoittamisen edellytykset turvataan pitkäjänteisesti ja laaja-alaisesti poronhoitoalueella metsätalouden toimenpiteissä. Kriteeri koskee vain Metsähallitusta.

Indikaattorit (mittarit)	Tavoitteen saavuttamiseksi Metsähallituksen tulee olla yhteistyössä porotalouden edustajien kanssa silloin, kun se tekee sellaisia toimenpiteitä, joilla voi olla oleellista vaikutusta porotalouden harjoittamiseen. Oleelliset toimenpiteet ja yhteistyön tarve tulee määritellä yhdessä niin, että tavoite saavutetaan. Yhteistoiminnassa noudatetaan Metsähallituksen ja Paliskuntain yhdistyksen 27.2.2002 yhdessä allekirjoittamaa sopimusta ³⁴⁾ sekä Metsähallituksen luonnonvarasuunnitelmissa metsätalouden ja porotalouden yhteensovittamista käsitteleviä kohtia.
Määritelmät	34) <u>Sopimus</u> ei koske kuitenkaan saamelaisten kotiseutualuetta.